

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska

lek. Anna Lamczyk-Niedbała

- wersja zupełna -

1. Postanowienia ogólne

- 1.1. Standardy Ochrony Małoletnich (dalej: **Standardy**) zostały wdrożone zgodnie z art. 22b i 22c ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia 13 maja 2016 roku.
- 1.2. Standardy obowiązują w centrum medycznym prowadzonym przez lek. Annę Lamczyk - Niedbałą prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska lek. Anna Lamczyk-Niedbała z siedzibą w Gdańsku, adres do doręczeń: Urząd Pocztowy Gdańsk 9, ul. Gościńska 6, numer skrytki: 37, 80-009 Gdańsk, NIP: 5832899634, zwaną dalej „**Gabinetem leczniczym**”.
- 1.3. Celem Standardów jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim pacjentom podczas prowadzonych przez Gabinet leczniczy wizyt lub badań.
- 1.4. Gabinet leczniczy kieruje się przy tym jak najlepszym interesem małoletnich, mając na uwadze ich dobro.
- 1.5. Do przestrzegania Standardów zobowiązane są wszystkie osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej lub podejmujące obowiązki na zasadach powołania, stażu, wolontariatu, praktyki na rzecz Gabinetu leczniczego (dalej: **pracownicy**), osoby współpracujące z Gabinetem leczniczym oraz w uwagi na formę prawną prowadzonej działalności także bezpośrednio - lek. Anna Lamczyk-Niedbała.
- 1.6. Gabinet leczniczy udostępnia małoletnim skróconą wersję Standardów, w przystępnej dla nich formie na stronie internetowej oraz w wersji papierowej w siedzibie Gabinetu leczniczego.
- 1.7. Gabinet leczniczy udostępnia także małoletnim, w formie graficznej Kartę Praw Małego Pacjenta opracowaną przez Rzecznika Praw Pacjenta.

2. Przedstawiciel

- 2.1. Gabinet leczniczy wyznacza osobę odpowiedzialną za wdrożenie Standardów w Podmiocie leczniczym (dalej: **Przedstawiciel**).

- 2.2. Przedstawicielem Gabinetu leczniczego jest Anna Lamczyk-Niedbała. Pracownicy i małoletni informowani są o każdorazowej zmianie Przedstawiciela. W razie potrzeby, Gabinet leczniczy może wyznaczyć więcej niż jednego Przedstawiciela.
- 2.3. Do zadań Przedstawiciela należy m.in.:
 - 2.3.1. opracowanie Standardów,
 - 2.3.2. aktualizacja i przegląd Standardów,
 - 2.3.3. reagowanie na sygnały naruszenia Standardów,
 - 2.3.4. przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
 - 2.3.5. składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego,
 - 2.3.6. w uzasadnionych przypadkach – zawiadamianie właściwego sądu opiekuńczego,
 - 2.3.7. udostępnianie rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów,
 - 2.3.8. wsparcie pracowników w zdarzeniach, które dotyczą ewentualnego zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego.

3. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi a pracownikami

- 3.1. Obowiązkiem wszystkich pracowników Gabinetu leczniczego niezależnie od formy zatrudnienia jest dbanie o bezpieczeństwo małoletnich, w szczególności w trakcie wizyt lekarskich lub badań prowadzonych przez Gabinet leczniczy.
- 3.2. Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie, w tym związanych z obowiązkiem niesienia mu pomocy medycznej i udzielania świadczeń zdrowotnych służących ochronie jego zdrowia. Pracownicy traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność, potrzeby wynikające z etapu rozwoju małoletniego i ewentualnej jego niepełnosprawności, czy specjalnych potrzeb psychospołecznych.
- 3.3. Pracownicy traktują każdego małoletniego z należytyym szacunkiem, wspierają go w pokonywaniu trudności uwzględniając jego umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności.
- 3.4. Pracownicy traktują małoletnich równo bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność albo niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- 3.5. Pracownik Gabinetu leczniczego:
 - 3.5.1. podejmuje czynności, które mają na celu dobro i interes małoletniego,
 - 3.5.2. nie zawstydzają, nie lekceważą, nie upokarzają i nie obrażają małoletniego,
 - 3.5.3. w procesie rozwiązywania konfliktów dba o komunikację dającą małoletniemu poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego,

3.5.4. szanuje prawo małoletniego do prywatności, a jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, w związku z koniecznością jego ochrony, wyjaśnia mu zaistniałą sytuację i powody działania, w szczególności podczas prowadzenia badań i kontaktu fizycznego z małoletnim.

3.6. Gabinet leczniczy zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.

4. Katalog zachowań niedozwolonych

4.1. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich obejmują w szczególności:

4.1.1. stosowania jakiegokolwiek formy przemocy psychicznej lub psychicznej,

4.1.2. wykorzystywania wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej,

4.1.3. kontakt z małoletnim bez wiedzy i z pominięciem jego opiekuna,

4.1.4. stosowania naruszających godność pacjenta wypowiedzi o podtekście seksualnym dotyczących np. płci, ciała, wyglądu, ubioru z podtekstem seksualnym,

4.1.5. stosowania dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,

4.1.6. stosowania wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów,

4.1.7. składania małoletniemu propozycji o charakterze seksualnym lub pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści,

4.1.8. nawiązywania z małoletnim jakiegokolwiek relacji romantycznych lub seksualnych jak również składania mu propozycji o nieodpowiednim bądź mogącym być dwuznacznie zrozumianym przez małoletniego charakterze,

4.1.9. naruszanie nietykalności cielesnej małoletniego w sposób, który wykracza poza przyjęty proces leczenia.

4.2. Kontakt fizyczny z małoletnim nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy, nie może być niejawnym lub ukrywany. Pracownik każdorazowo wyjaśnia małoletniemu w jaki sposób będzie prowadzone badanie i w jakim zakresie musi dotknąć małoletniego w związku z prowadzonym badaniem.

4.3. Nie zaleca się nawiązywać kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych z wykorzystaniem prywatnych kont pracowników.

5. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi

5.1. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi są równie istotne, jak relacje pomiędzy pracownikami a małoletnimi. Małoletni są zobowiązani do traktowania swoich rówieśników z szacunkiem, zrozumieniem i empatią. Należy unikać wszelkich działań, które mogą prowadzić do wykluczenia, dyskryminacji, szykanowania lub ośmieszania innych.

- 5.2. Z uwagi na charakter działania Gabinetu leczniczego bezpośredni kontakt małych ze sobą jest mało prawdopodobny. Gabinet leczniczy dba o zapewnienie odpowiedniego poziomu prywatności podczas każdej wizyty lub badania małego.

6. Przygotowanie Pracowników i Dokumentacja

- 6.1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów jest Przedstawiciel.
- 6.2. Przygotowanie pracowników do stosowania Standardów polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności identyfikacji ryzyka krzywdzenia małych, rozpoznawania krzywdzenia i jego objawów, podejmowania zgodnych z prawem działań w celu ochrony i wsparcia małych.
- 6.3. Gabinet leczniczy prowadzi proces rekrutacji pracowników w oparciu o solidne kryteria, które umożliwiają dokładną ocenę umiejętności, doświadczenia oraz kompetencji w pracy z małymi lub opiece nad nimi. Gabinet leczniczy kładzie równy nacisk na wysoką jakość świadczenia usług medycznych oraz na zapewnienie bezpieczeństwa małym, którzy pozostają pod jej opieką Pracowników podczas badań lub wizyt.
- 6.4. Przedstawiciel:
- 6.4.1. w miarę potrzeby opracowuje, wdraża i aktualizuje program szkoleniowy dotyczący standardów ochrony małych, zapewniając, że program jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz najlepszymi praktykami w zakresie ochrony dzieci,
 - 6.4.2. monitoruje efektywność stosowania Standardów przez pracowników, identyfikuje potrzeby w zakresie dodatkowych szkoleń oraz wprowadza niezbędne zmiany w programie szkoleniowym,
 - 6.4.3. udziela wsparcia oraz konsultacji pracownikom w zakresie stosowania Standardów, odpowiada na pytania i wątpliwości dotyczące ich interpretacji i praktycznego wdrożenia.
- 6.5. Przedstawiciel na bieżąco weryfikuje, czy Pracownicy są świadomi istnienia Standardów, czy są stanie wskazać, gdzie Standardy są dostępne, czy znają zasady bezpiecznych relacji z małymi oraz sposób postępowania w przypadku wystąpienia zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu małych.
- 6.6. Gabinet leczniczy przed dopuszczeniem danej osoby do innej działalności związanej z leczeniem małych lub z opieką nad nimi, zobowiązana jest do:
- 6.6.1. uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym;
 - 6.6.2. uzyskania od danej osoby informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i

art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

- 6.7. Osoba posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada Gabinet leczniczy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Jeżeli prawo państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
- 6.8. Każdy pracownik, po zawarciu umowy o pracę lub jakiejkolwiek innej umowy regulującej jego współpracę z Gabinetem leczniczym, ma obowiązek zapoznać się ze Standardami i stosować ich postanowienia. Oświadczenie o zapoznaniu się i przyjęciu do stosowania włącza się do akt osobowych pracownika.

7. Przyjmowanie Zgłoszeń i Udzielanie Wsparcia

- 7.1. Rozpoznanie przez pracowników sytuacji świadczącej o krzywdzeniu osoby małoletniej może opierać się na bezpośredniej informacji o stosowaniu przemocy, uzyskanej bezpośrednio od osoby małoletniej lub osoby towarzyszącej jej w czasie udzielanego świadczenia zdrowotnego lub w związku z realizacją świadczenia zdrowotnego, bądź poprzez rozpoznanie symptomów, świadczących o krzywdzeniu osoby małoletniej.
- 7.2. Jako symptomy świadczące o krzywdzeniu osoby małoletniej należy uznać w szczególności:
 - 7.2.1. obrażenia w postaci blizn, sińców, stłuczeń, poparzeń, szczególnie których pochodzenie zgłoszone w czasie wywiadu lekarskiego nie odpowiada ustaleniom wynikających z obserwacji małoletniego i oględzin obrażeń,
 - 7.2.2. obrażenia zawierające ślady mające charakterystyczny kształt odcisku dłoni, palców, przedmiotów, szczypania, drapania, gryzienia, duszenia,
 - 7.2.3. siniaki okularowe, urazy nosa, złamania,
 - 7.2.4. choroba lub innego rodzaju rozpoznane objawy lub obrażenia, których wystąpienie u pacjentów będących osobami małoletnimi wskazują na możliwość doznania krzywdy na tle seksualnym,
 - 7.2.5. zaniedbanie małoletniego tj. brak prawidłowej pielęgnacji, higieny,
 - 7.2.6. zachowanie opiekunów wskazująca na ignorowaniu problemów zdrowotnych małoletniego, brak współpracy, zainteresowania stanem zdrowia małoletniego,
 - 7.2.7. oznaki niedożywienia.
- 7.3. Z uwagi na charakter usług medycznych świadczonych przez Gabinet leczniczy pracownicy powinni umiejętnie rozpoznawać problemy zdrowotne i przyczyny ich powstania.

- 7.4. Pracownicy Gabinetu leczniczego są zobowiązani reagować na każde podejrzenie krzywdzenia małoletniego pacjenta lub naruszania Standardów.
- 7.5. Małoletni lub jego opiekun w każdej chwili może zgłosić się do Przedstawiciela w celu zgłoszenia danego zdarzenia lub otrzymania wsparcia.
- 7.6. W przypadku nagłego zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego, małoletni lub opiekun mogą zgłosić się do dowolnego pracownika Gabinetu leczniczego.
- 7.7. Przedstawiciel lub pracownik, który otrzyma informację o zdarzeniu zobowiązany jest do zachowania tej informacji w poufności. Informacje o zdarzeniu można przekazać dalej wyłącznie Przedstawicielowi, osobom odpowiedzialnym za przyjmowanie zgłoszeń, doradcom prawnym, psychologowi, rodzicom albo opiekunom małoletniego oraz w uzasadnionych przypadkach – właściwym organom. Informacji nie przekazuje się tym osobom, których dane zdarzenie zagrażające bezpieczeństwu małoletniego może dotyczyć.
- 7.8. Zgłoszenia o zdarzeniu zagrażającym bezpieczeństwu małoletniego może dokonać też pracownik lub osoba trzecia.
- 7.9. Zgłoszenia można dokonać: i) osobiście, ii) telefonicznie lub iii) mailowo na adres e-mail Przedstawiciela.
- 7.10. Przedstawiciel podejmuje interwencję po otrzymaniu informacji o zagrożeniu bezpieczeństwa małoletniego oraz wzywa opiekunów małoletniego, co do którego zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mogło być lub jest krzywdzone i informuje ich o podejrzeniach.
- 7.11. W przypadku podejrzenia, że zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego wynika z działań lub zaniechań rodziców opiekunów małoletniego, Przedstawiciel od razu informuje odpowiednie organy.
- 7.12. W przypadku podejrzenia przemocy domowej wdraża się procedurę tzw. Niebieskiej Karty. W tym zakresie Przedstawiciel informuje właściwego Prokuratora lub sąd opiekuńczy. Przedstawiciel zbiera wszelkie dowody lub informacje, które mogą posłużyć za dowód w sprawie oraz służy wsparciem odpowiednim organom.
- 7.13. Po dokonaniu zgłoszenia Przedstawiciel we współpracy z opiekunami przygotowuje plan wsparcia małoletniego. Plan wsparcia opracowywany jest indywidualnie dla każdego małoletniego w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego. Plan wsparcia konsultowany jest z opiekunami, psychologiem, doradcami prawnymi oraz w razie potrzeby przedstawicielami właściwych organów. Obowiązek konsultacji z opiekunami nie dotyczy sytuacji, kiedy zagrożenie dla małoletniego wynika ze strony opiekunów.
- 7.14. Plan wsparcia powinien określać m.in.:
 - 7.14.1. jakie inne organizacje i Gabinety należy zaangażować w pomoc małoletniemu,
 - 7.14.2. jakie czynności podejmuje Gabinet leczniczy w ramach wsparcia małoletniego.
- 7.15. Plan wsparcia przedstawiony jest rodzicom albo opiekunom małoletniego.

- 7.16. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego lub zdarzenia, co do którego istnieją uzasadnione obawy, że może wypełniać znamiona czynu zabronionego, Przedstawiciel niezwłocznie informuje właściwe organy.
- 7.17. Pracownik będący świadkiem jakiegokolwiek z niżej opisanych zdarzeń lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zobowiązany jest poinformować o tym Przedstawiciela.
- 7.18. Pracownicy muszą pozostawać w gotowości do wyjaśnienia określonych postępowań lub sytuacji, w których uczestniczyli, a które powodują powstanie uzasadnionego podejrzenia, iż naruszają zasady określone w Standardach.
- 7.19. Wszelkie dokumenty przygotowane lub opracowane w związku ze zgłoszeniem są traktowane jako poufne i przechowywane w zabezpieczonym miejscu. Wgląd do dokumentów mogą mieć tylko upoważnione osoby. Za upoważnione osoby uznaje się osoby, które z uwagi na charakter danego zdarzenia powinny być o nim poinformowane m.in. Przedstawiciela, doradców prawnych, psychologów, rodziców albo opiekunów małoletnich pacjentów oraz w uzasadnionych przypadkach – właściwe organy.
- 7.20. Dokumentacja przechowywana jest przez okres rozpatrywania zgłoszenia oraz przez czas trwania ewentualnego postępowania.

8. Zasady i procedury bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych oraz ochrony małoletnich przed zagrożeniami w sieci

- 8.1. Podczas wizyty lub badania w Podmiocie leczniczym małoletni nie mogą korzystać z telefonów lub innych urządzeń elektronicznych w celach nie związanych z prowadzonym procesem leczenia (np. w celu zrobienia notatek) lub kontaktu z opiekunem.
- 8.2. Gabinet leczniczy nie odpowiada za treści znajdujące się na prywatnych telefonach lub innych urządzeniach małoletniego.
- 8.3. Bezwzględnie zakazane jest nagrywanie (np. w celu udostępnienia w mediach społecznościowych) osób przebywających w siedzibie Gabinetu leczniczego, przebiegu badania lub wizyty za pośrednictwem urządzeń elektronicznych.

9. Zawiadamianie właściwych organów

- 9.1. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego lub zdarzenia, co do którego istnieją uzasadnione obawy, że może wypełniać znamiona czynu zabronionego, Przedstawiciel niezwłocznie informuje właściwe organy.
- 9.2. W przypadku czynu zabronionego właściwym organem jest Prokuratura właściwa dla miejsca popełnienia czynu lub w przypadku braku możliwości ustalenia miejsca popełnienia czynu właściwej dla miejsca zamieszkania małoletniego lub w

przypadku braku możliwości ustalenia miejsca zamieszkania małoletniego właściwej dla siedziby Gabinetu leczniczego oraz właściwy sąd rodzinny – najbliższy miejscu popełnienia czynu lub miejsca zamieszkania dziecka.

- 9.3. Ponadto, w przypadku podejrzenia, że małoletni doświadcza przemocy w rodzinie należy poinformować Ośrodek Pomocy Społecznej, szkołę, do której na co dzień uczęszcza małoletni (jeżeli Gabinet leczniczy dysponuje taką informacją) oraz właściwy sąd rodzinny.

10. Zasady Aktualizacji Standardów

- 10.1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie i aktualizację Standardów w Gabinetu leczniczym jest Przedstawiciel.
- 10.2. Zgodnie z wymogami ustawowymi, Przedstawiciel cyklicznie, nie rzadziej niż raz na dwa lata dokonuje oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb zapewnienia bezpieczeństwa małoletnim oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa.
- 10.3. Przedstawiciel na bieżąco weryfikuje, czy Pracownicy są świadomi istnienia Standardów, czy są w stanie wskazać, gdzie Standardy są dostępne, czy znają zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi oraz sposób postępowania w przypadku wystąpienia zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu małoletnich.
- 10.4. Po wprowadzeniu aktualizacji, monitoruje się proces wdrażania nowych zasad i procedur, aby upewnić się, że są one właściwie rozumiane i stosowane przez wszystkich pracowników oraz małoletnich.
- 10.5. Wszelkie trudności lub niejasności związane z wdrożeniem aktualizacji są analizowane, a pracownicy otrzymują dodatkowe wsparcie i szkolenia w razie potrzeby.
- 10.6. Wersje archiwalne Standardów są przechowywane w celu zachowania historii zmian i umożliwienia analizy rozwoju procedur ochrony małoletnich w Gabinetu leczniczym.

11. Udostępnianie Standardów

- 11.1. Ogłoszenie Standardów następuje w sposób dostępny dla pracowników.
- 11.2. Standardy w wersji skróconej udostępniane są małoletnim oraz opiekunom poprzez stronę internetową.
- 11.3. Standardy są udostępniane także poprzez wywieszenie ich w lokalu Gabinetu leczniczego w widocznym miejscu, z których małoletni oraz ich rodzice lub opiekunowie prawni mogą skorzystać w trakcie obecności w Gabinetu leczniczym.
- 11.4. Standardy w wersji pełnej udostępniane są osobom zainteresowanym przez Przedstawiciela każdorazowo na żądanie.

- 11.5. Wszyscy opiekunowie oraz małoletni mogą zapoznać się ze Standardami w siedzibie Gabinetu leczniczego.
- 11.6. Pracownicy, którzy będą współpracować z małoletnimi składają oświadczenie, że zapoznali się ze Standardami.
- 11.7. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.